

۳-۱-۱۲ معماری کامپیوتر (CE207)

معماری کامپیوتر		
تعداد واحد	پیش نیاز	هم نیاز
۳	مدارهای منطقی	آزمایشگاه معماری کامپیوتر
<p>اهداف درس:</p> <p>هدف از ارایه این درس آشنایی با ساختار و سازمان کامپیوتر، واحدهای حافظه، پردازنده و دستگاه‌های ورودی/خروجی است. در این درس دانشجویان با ساختار داخلی پردازنده، زبان انتقال ثبات (RTL)، طراحی واحد حسابی/منطقی، الگوریتم‌های جمع، تفریق، ضرب و تقسیم، نمایش اعشاری ممیز ثابت و شناور، الگوریتم فون-نیومن، طراحی مسیر داده، طراحی واحد کنترل، خط لوله، دستگاه‌های ورودی/خروجی، سلسله مراتب حافظه، محاسبه کارایی آشنا خواهند شد. در این درس دانشجویان برای طراحی و شبیه‌سازی طرح‌ها از یکی از زبان‌های توصیف سخت‌افزار استفاده می‌کنند.</p>		
<p>سرفصل مطالب:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مقدمات و مفاهیم اولیه <ul style="list-style-type: none"> ○ تعاریف معماری کامپیوتر و تاریخچه کامپیوتر ○ ارزیابی کارایی، محاسبه آن، قانون آمانال • دستورالعمل و زبان کامپیوتر <ul style="list-style-type: none"> ○ انواع نمایش اعداد، بازه‌های قابل نمایش ○ نمایش دستورالعمل در کامپیوتر، معرفی مفهوم مجموعه دستورالعمل ○ شیوه‌های آدرس‌دهی داده، معماری RISC و CISC • محاسبات در کامپیوتر <ul style="list-style-type: none"> ○ طراحی واحد حسابی و منطقی، جمع‌کننده‌ها، تفریق‌کننده‌ها و محاسبه تأخیر و مساحت ○ طراحی واحد ضرب‌کننده (ضرب‌کننده ترتیبی، آرایه‌ای، بوث) و تقسیم‌کننده ○ نمایش اعداد اعشاری ممیز ثابت و شناور و الگوریتم‌های جمع و تفریق، ضرب و تقسیم آن‌ها • پردازنده <ul style="list-style-type: none"> ○ آشنایی با زبان انتقال ثبات RTL ○ الگوریتم فون-نیومن و طراحی مسیر داده ○ طراحی قالب دستورالعمل، ریز عملیات ○ طراحی واحد کنترل سیم‌بندی شده و ریزبرنامه‌ریزی شده ○ خط لوله، محاسبه میزان افزایش سرعت، مخاطرات و راه حل‌های آن ○ کنترل انواع گذرگاه و مسیریابی و ارتباطات مبتنی بر گذرگاه ○ شیوه‌های دسترسی به دستگاه‌های ورودی/خروجی، انواع وقفه و پیاده‌سازی وقفه در پردازنده ○ دسترسی مستقیم به حافظه (DMA) و انواع انتقال ناهمگام • سلسله مراتب حافظه <ul style="list-style-type: none"> ○ آشنایی با سلسله مراتب حافظه، محاسبه تأخیر دسترسی 		

- حافظه‌های ایستا و پویا، حافظه مجازی
- حافظه‌های نهان، مکانیزم‌های جا‌بدهی، جایگزینی، کارایی

• پردازنده‌های موازی

- اشاره به روند توسعه کامپیوتر
- دسته‌بندی کلین
- پردازش موازی و پردازنده‌های گرافیکی
- خوشه‌ها (کلاسترها) و چندپردازنده‌ها

مراجع اصلی:

- [1] D. Patterson, J. Hennessy, *Computer Organization and Design: The Hardware/Software Interface*, Morgan Kaufmann, 5th Edition, 2013.
- [2] M. Mano, *Computer System Architecture*, Prentice Hall, 3rd Edition, 1992.
- [3] M. Mano, C.R. Kime, *Logic and Computer Design Fundamentals*, 3rd Edition, Prentice-Hall, 2004.
- [4] W. S. Stalling, *Computer Organization and Architecture*, 6th Edition, Prentice-Hall, 2003.
- [5] V. C. Hamacher, Z. G. Vrasenic, and S. G. Zaky, *Computer Organization*, McGraw-Hill, 3rd Edition, 1990.

